

MAGYAR LAPOK

XI. évfolyam, 72 (2936) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, 1942 március 31

Kevés kilátás van az angol-indiai

megegyezésre

A kongresszusi párt vezető személyiségei nem fogadják el feltétel nélkül Cripps javaslatát. Gandhi is a terv ellen foglal állást

Ujabb 4 ellenséges szállító hajót súlyosztettek el a németek

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A brit hírszolgálat jelentése szerint az angol fővárosban már a mai napra várják az indiai nemzeti kongresszus és a muzulmán liga végrehajtó bizottságának végső döntését az angol javaslatokkal kapcsolatban. Londonban az a vélemény kerekedett felül a bizottság hétfői megbeszélésének lezárása után, hogy a megegyezésre kevés a kilátás.

Sanghából jelentik: (NST) Bombayból érkező jelentések szerint az indiai liberális nemzeti szövetség tanácsa elhatározta, hogy egyelőre nem foglal állást a brit kormány javaslatával kapcsolatban. A szövetség részletesebb magyarázatot vár a javaslatot egyes pontjairól. Különösen a tekintetben várnak felvilágosítást, hogy mi az angol kormány szándéka azzal a megállapítással, amely szerint lehetővé kell tenni egyes tartományok távolmaradását az Indiai Uniótól? Számos más pont is magyarázatra szorul, mielőtt a tanács végleg állást foglalna a javaslatok tekintetében.

Nehru, az indiai Cripps

Rómából jelentik: (MTI) A Popolo di Roma ankarai tudósítójának jelentése szerint úgy látszik, hogy az angolok a Cripps-féle tervezet fogadtatására irányuló törekvésben elsősorban Nehrura számítanak. Nehrut sokan az indiai Crippsnek is nevezik. Nehru elismeri Gandhit, azonban a ketőjük felfogása közötti lényegbevágó különbség az, hogy Nehru ellensége az indiai parasztságnak és India iparosítását tűzte ki célul. Ellensége a kasztrendszernek is, amelyet Gandhi fenn akar tartani. Nehru felfogása hasonló Crippséhez és ez is egyik oka volt annak, hogy Crippset küldték ki Indiába tárgyalni. Nehru szembehelezkedik Olaszországgal, Németországgal és Spanyolországgal és japánellenes érzelmeit sem titkolja. Már 1939-ben hangsúlyozta, hogy Indiának állást kell foglalnia Csangkaisek Kínája mellett.

Hazatérésre kényszeríti Crippset a kongresszusi párt állásfoglalása

Sanghából jelentik (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Az egyik amerikai hírszolgálati iroda újdelhi-i jelentése szerint az egyik kongresszusi párt

végrehajtó bizottsága tagjainak többsége a Cripps-féle javaslatok visszautasítása mellett foglalt állást. Minthogy Cripps sajtónyilatkozata szerint a javaslatot nem lehet módosítani, a kongresszusi párt egyes köreinek nézete szerint Cripps küldetése hamarosan véget ér. Ha az angol kormány nem járul hozzá, hogy a javaslatokat tárgyalások útján módosíthassák. Mintán a kongresszusi párt elutasítja Cripps javaslatát, a többi indiai pártok magatartása most már nem számít, mert a kongresszusi párt állásfoglalása Crippset hazatérésre fogja

kényszeríteni. A végleges döntés kedden délutánra várható, amikor Gandhi felszólal a kongresszus végrehajtóbizottságában.

Stockholmból jelentik (MTI) A NTL jelenti: Az angol hírszolgálat jelentése szerint a kongresszusi párt vezető személyiségei nem fogadják el feltétel nélkül Anglia indiai javaslatát. Hir szerint Gandhi szédet mond a párt végrehajtó bizottságában és a javaslat ellen szólal fel. Nehru is ellenjavaslatot akar beterjeszteni.

27 ezer tonna az újabb ellenséges hajótérvesztés

Berlinből jelentik (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A német légi haderő kötelékei, német romboló és buvárnaszádok a Barent-tenger déli részén megtámadtak egy ellenséges hajókaravánt. A támadás során 27.000 tonnányi, 4 szállítóhajót súlyosan megsérültek. A viharos tenger miatt számolni kell legalább még egy szállítóhajó elszülődésével.

Washingtoni jelentés szerint Knox tengertisztügyi miniszter az amerikai közeli védelmi bizottság ülésén hangoz-

tatta, hogy Amerika kereskedelmi hajózáását közvetlen veszély fenyegeti és tartós békére belátható idő alatt gondolni sem lehet. Szerinte egyelőre csak a nyugati földgömb szabadságáért való harcról lehet szó.

Az Esti Újság írja: A washingtoni szenátus tengerészeti bizottsága a legutóbbi hajóvesztések miatt jelentéstételre megidézte King tengernagyot. az Egyesült Államok hajóhadának főparancsokát, több más vezető haditengerészeti tisztel együtt.

183 szoviet páncélost lőttek szét egy hét alatt a németek

Berlinből jelentik (MTI) A NTL jelenti: Mint katonai helyről közlik, a Krimi félszigeten március 30-án csak a felderítő és rohamcsapatok fejtettek ki kisebb tevékenységet. Március 23 és 30 között a keleti harctéren összesen 183 szovjet páncélost lőttünk szét. Főleg beérkezett jelentések szerint a harcok a hétfele harcokban a keleti harctéren összesen 57 repülőgépet vesztek.

Stockholmból jelentik (Bud. Tud.): Az angol munkaügyi minisztérium jelentése szerint mintegy 40 millió munkaképes sorban lévő férfi, nő és a fiatalok körülbélül a fele nemzetszervi szempontból számításba vehető munkakörben teljesít szolgálatot. 19 millió munkaképes sorban lévő angol polgárt a hadseregben, a hajóhadban, a polgári védelmi szervezetekben és a fehérvárosokban teljesít szolgálatot.

Berlinből jelentik: Az angol hírszolgálat beismeri, hogy a legkisebb jele

sem állapítható meg a német hadigépezet összeomlásának és Németország erkölcsi ereje csökkenésének. Ez lényegesen másként hangzik — állapítja meg a *Völkischer Beobachter* — mint az a propaganda, amit az angolok saját kudarcuk leplezésére a közelmúltban Németország várható összeomlásáról fecsegték.

Londonból jelentik: (NST) A második arcvonal azonnali megteremtésére irányuló követelés az angolok meghiusult támadási kísérlete után sem múlt el. Vasárnap este nagy politikai tüntetés zajlott le az angol fővárosban, melyen Churchill, Roosevelt, Sztalin és Csangkaisek arcképet hordozták végig az utcákon. A népgyűlésnek erősen kommunista jellege volt. Sok tüntető sarlós-kalapácsos jelvényt hordott. A gyűlésen a radikális szónokok aratták a legnagyobb sikert.

Félreértett mozgalom

„Nagy társadalmi gátszakadás és árvizek idején nem lehet egy társadalom központi kérdése, hogy milyen színű virág terem az ártéri mezőkön” — írja Oláh György az „Egyedül Vagyunk” legutóbbi számában a káromkodás ellen indított társadalmi mozgalommal kapcsolatban.

Ismeretes, hogy a káromkodás elleni mozgalom országos viszonylatban legutóbb a Katolikus Akció indította el. Körlevelekkel keresték fel az egyházközségeket, az intézményeket, egyesületeket, röpiratokat adtak ki hatalmas példányszámban, ötletes és művészi kivitelű plakátokat nyomtatnak és elhelyeztették a templomajtókra, üzletekben és nyilvános helyeken. A Katolikus Akció ezzel a mozgalommal csak folytatta az előző években elkezdett társadalomnevelő feladatát, amikor a magyar gyermeknek, azután a magyar családnak, majd a vasárnap megszentelésének szentelt munkáinak után most a káromkodás ellen indított keresztshadjáratot. Minden ellenkező beállítás dacára nyilvánvaló, hogy a mozgalom nem „túlméretezett” és az akció felhívásait olvasva elfogulatlan embernek nem lehet olyan érzése, hogy „roppant mozsarakat, tarackokat állítanak fel a legsúlyosabb lövedékekkel, de aztán nem az ellenség hadállásait lövik velük, hanem csak a körülötte felburjánzott giz-gaz, bojlortján legtehetőjét”.

A Katolikus Akció tudatában van annak, hogy milyen komoly idöket élünk, nem oszthatja Oláh Györgynek azt a különös véleményét, hogy a káromkodás elleni küzdelem „békés, idilli időkbé való dolog s akik ilyen dolgokkal akarják megfogni és áthadni a társadalmat, valóban bura alatt él, csillagnyi távolságban attól az apokalipszistól, ami a földgolyóra szakadt”.

Menenius Agrippa ismeretes meséje jut eszünkbe, amelyet a Mons Sacer-re kivonult plebejusoknak mondogott az emberi test szerveinek csodálatos összhangjáról. Minden szervnek meg van a maga fontos szerepe a közösség szempontjából. A szervek összhangja és kölcsönhatása biztosítja az egész és az egyesek prosperálását.

A Katolikus Akció meggyőződése, hogy élő szerve a magyar keresztény társadalomnak, amely nemcsak hogy nem függesztheti fel életműködését, hanem létéből és lényegéből következik állandó aktivitása. Megnyugtathatunk mindenkit, hogy ez az élő szervezet vallás-erkölcsi téren a társadalom nevelése, a gazdasági élet erkölcsi irányító elvek alatti szervezése terén nagy munkát végez, talán kevesebb hangoskodással, mint mások, de munkája nem értéktelenebb más szervezetek, mozgalmak munkájánál. Közludomású, hogy anyagi teherbírástunk, háborús erőfeszítésünk,

nemzeti ütoerönk föképpen erkölcsi felemelkedtségünk fölöttégg. Erkölcsi téren pedig nem ismerünk elsőbbségi sorrendet olyan értelemben, hogy bizonyos kérdéseket, mondjuk a káromkodás elleni küzdelmet felfüggeszthe-tünk bizonyos időre, amíg más fontosabb kérdések el nem intézettek. A bűnök elleni küzdelemben nincs szünet, már pedig a káromkodás elsősorban lélekromboló bűn. Éppen ezért állandó küzdelem folyik vallás-erkölcsi téren a káromkodás ellen. Ha a Katolikus Akció ebben a munkaévből ezt hangsúlyozza ki, az nem jelenti, hogy előzőleg elhanyagolta a kérdést és az év elmúltával ismét lomtárba helyezi. A Katolikus Akció benne él a ma apokaliptikus valóságában, de sem a mából, sem az apokaliptikus megrázkódtatásokból, sem általában a valóságból nem zárja ki a lét természetfölötti gyökerezését, a másvilágot. Ebben a minden átfogó és a maga helyére sorozó látásban pedig egy dacos istenkáromlás is apokaliptikus katasztrófa a léleknek.

Nagyon csodálkozunk azon, hogy éppen az Egyedül Vagyunk hasábjain kellett találkoznunk a káromkodás elleni küzdelem kifogásolásával, né-

hány ügyes hasonlat és felületesen alkalmazott szempont alapján. Ha valahol, akkor a társadalmi nevelés terén érvényesül a legjobban a különféle hatalóerők eredményes kölcsönhatása. Aki a káromkodás ellen küzd, az az erkölcs uralmát szilárdítja s ez nincs ellentétben azzal az erőszakkal, amelyet történelmi óráinkban a győzelem, a megmaradás érdekében ki kell fejtünk.

Figyelmünket és energiánkat sem vonja el semmitől. Ellenkezőleg. Csak növeli azt az erkölcsi tőkét, az erkölcsi ellendőlőerőt és még jobban jellegyverez a döntő küzdelemre.

A Katolikus Akció tehát legjobb meggyőződése szerint megteszi a kötelességét. Tankokat nem tud gyártani, a tőzsdét nem tudja megrendszabályozni, a nemzeti jövedelmet nem tudja igazságosabban kiporciózni, a nyomorgókat nem tudja egy csapásra tisztességes emberi létszínvonalon emelni, de a rendelkezésre álló eszközökkel olyan embereket akar ültetni a tankokba, a tőzsdeasztalhoz, az igazság katedráira, akik magasabb erkölcsi síkon a nagyobb áldozatoságot, több igazságosságot, mélyebb emberiséget érvényesítenek. Ennek a

Film, mely más mint a többi! Több mint a többi! Szébb mint a többi!
Jobb mint a többi!

MIÉRT?

Elegáns, pazar, mulatságos, muzikális nagy magyar slágerfilm.
Főszerepben: Muráti Lili, Páger Antal

Bemutató szerdán az Apollóban

Belvárosi

FEHÉR NŐVÉR

Modern német filmdráma!

A legsikerültebb magyar vígjáték

FÉRJET KERESÉK

Főszereplők: Turay Ida, Vaszary, Latabár, Pethes, Bilicsy,
a CASINOBAN

törekvésnek pedig szerves és lényeges szakasza a káromkodás erkölcsi beteisége ellen való küzdelem.

POLYAK ISTVAN

Hogyan folyt le az angolok St. Nazaire partraszállási kísérlete?

Berlinből jelentik (MTL): A Német Távírási Iroda jelenti: Egy haditudósító, aki az angoloknak St. Nazaire ellen intézett támadását látta, így mondotta el tapasztalatait:

Szombaton, a korhajnali órákban a sötétség védelme alatt, motoros ágyúszázadokból és egy rombolóból álló angol hajóraj közeledett a part felé. Közeledésüket nem akadályozta elhárító tünk. Gumicsónakokon szállított több skót különítménynek sikerült megvetni a lábát a partra. A sötétség védelmében nemzeti alpu cipőkben lopkodtak előre s megszállták a rakodópartot és a kikötőt. Egyrésztüknek sikerült a kikötő területének néhány helyére is befészkelődniük. Abban a pillanatban felszabadult a pokol. A német fényezőző vakító fénnyel felfedezte az ellenséget és az elhárító tűz első lobbanásai megjelentek a brit hajók fedélzetén. Rövid idő múlva fáklaként úsztak az angol hajóraj egységei a tengeren.

E hajók, mint az angolok nevezik: gunboatok, kisebb ürméretű ágyúkkal vannak felszerelve, amelyeknek tüze azonban a mi parti ütegeink előtt kilátástalan. Az egyik ellenséges romboló megkísérelte a menekülést, de zátonyra futott. Egy közvetlen közelben horgonyzó német hajó ágyúja aztán telibe találta. Tűz csapott fel és robbanás dördült a sötét éjszakában, aztán a hajó orra elmerült.

Néhány óra múlva az angolok valóban angolok voltak, noha kezdetben makacsul ellenálltak. Gyorsan meghátráltak a német tengerészek és gyalogsok előtt. Visszatérésük útja azonban lezárult. A kikötő környéket körülvéő utcákba húzódtak és a francia lakosság házaiból elkeseredetten védekeztek. Egy szakasz német gyalogos mégis benyomult ebbe a városrészbe, amelyet lakói időközben elhagytak. A kikötőhöz vezető utcáson felénk csak az első tűzsortozat. Hátról-hátra kell rendszeresen előrelöküdenünk magunkat. Többször elég néhány kézigránát ahhoz, hogy az egyes tüzelőfészek megsemmisüljenek. Sorra jönnek elő a házakból a felmeltkező angolok. Sokan közülük nem érték meg a reggelt, mert 8 órakor a kikötő és a város szilárdan ismét a németek birtokában van.

Kávéházakban és vendéglőkben kérte a Magyar Lapok at.

Enyhítette a tábla a lopással vádolt takarítónő büntetését

Fóris Gáborné csak iót akart tenni gazdájának

Nagyvárad. Saját tud. Fóris Gábor református vallású, félkezes, féllábú volt vasúti munkás és a felesége született Varga Erzsébet álltak ma dél előtt a nagyvárad-i ítélőtábla büntető tanácsa előtt, mert az érmihályfalvai járásbírósg lopás vétségéért 2-2 hónapi fegyházbüntetéssel sújtotta őket, de ők nem nyugodtak meg az ítéletben, mert ártatlannak érezték magukat.

Egy fiatal érmihályfalvai ügyvéd, Bölönyi Pál dr. jelentette fel mindkettőjüket, akinek takarítónője volt Fóris Gáborné. Az asszony ott is lakott férjével és leánygyermekével együtt a gondozására bízott ház konyhájában s munkájáért lakáson kívül havi 300 lei volt a fizetése. Bölönyi Pál ügyvédnek azonban 1939 őszén el kellett menekülnie Romániából. Annnyira hitelen távozott, hogy takarítónőjének se volt ideje szólni. Szökése után csendőrök jelentek meg a házban, s miután az asszony nem tudott felvilágosítást adni gazdája hollétéről, őrizetbe vették. Bántalmazták. Aztán a hatóságok pontos leltári jegyzéket vettek fel az elmenekült ügyvéd visszahagyott ingóságairól és megparancsolták Fóriséknak, maradjanak a helyükön, őrizzék a házat, időnként szellőztessenek addig, amíg el nem érkezik annak az ideje, hogy a holmik elárverezhetőkké váljanak.

Mi történt az árverezés után?

Nyolc hónap elteltével megint megjelentek a hatóságok, elárverezték a Bölönyi Pál dr. ingóságainak egy részét, más részét csendőrök, adóközegek és más hivatalos tényezők kapkodták szét, a megmaradt csekély értékű holmira nevezve pedig úgy intézkedtek, hogy azokat tartsák meg maguknak Fórisék nyolc havi fizetésük és egyéb kiadásaiuk fejében.

Fórisék, akiknek ezután távoznok kellett a házból, magukkal is vitték

ezeket a holmikat. Egyik-másik darabért, így egy fürdőkádért és egy bőrkabátért még szinte közelbarcot folytattak a román hivatalos közegekkel, s később egyes tárgyakat eladóvá tették, hogy elmaradt fizetésükért kártalanítsák magukat.

A magyar honvédség bevonulásakor Bölönyi ügyvéd is visszatért s követelte holmiját volt takarítónőjétől. Az elmondta neki a történetet s a megmaradt ingóságok egy részét vissza is szolgáltatta. Ez nem elégítette ki Bölö-

löny; Pált. Házkutatást tartatott Fóriséknál a csendőrökkel, akik találtak is ott néhány törülközőt, egy vedret, egy asztalfutót, egy ütött-kopott mosógépet s még hasonló kisebb tárgyakat, amelyek értéke, a sértett becslése szerint sem haladta meg a harminc pengőt. Emiatt jelentette fel Bölönyi Pál ügyvéd a félkezes, féllábú volt vasúti munkást és a feleségét, s az érmihályfalvai járásbírósgai tárgyaláson, ahol első fokon tárgyalták az ügyet, követelte a megbüntetésüket.

Nem vezette rosszindulat a vádlottakat

A tábla tárgyaláson a vádlottak részletesen elmondták a csekély értékű ingatlanok eltulajdonításának körülményeit s a bíróság azt a meggyőződést meríthette előadásukból, hogy tettük elkövetésénél nem vezethette őket rosszindulat. A sértett sem tudta bizonyítani, hogy a vádlottak azokon a tárgyakon kívül, amelyeket hazatérte után visszaszolgáltattak neki, továbbá amelyeket a házkutatás alkalmával megtaláltak náluk, egyéb holmikat is eltulajdonítottak volna. Aból a tényből azonban, hogy Fórisék az ügyvéd ítéletét felszólítása után is megtartottak néhány tárgyat maguknak, mégis megállapította bűnösségüket a tábla s az

elsőfokú bíróság ítéletének megsemmisítésével 50-50 pengő pénzbüntetésre ítélte őket, amely büntetés végrehajtását azonban három évre felfüggesztette.

Az ítélet indoklásában leszögezi a Tábla, hogy a bűnösség megállapításánál lényegtelen volt az a körülmény, hogy a vádlottak a román hatósági közegek engedélyével vitték el az árverés után megmaradt holmikat, mert ilyen engedély kiadására ezeknek a közegeknek nem volt joguk. Ezért a tábla mellőzte a védelem által kért bizonyítás-kiegészítés elrendelését erre a ténykörülményre vonatkozólag.

Az ítélet jogerős.

Betörők jártak az Ipartestület helyiségében

Nagyvárad. Saját tud. Keddre virradó éjszakán kasszafuró betörők látogattak meg az Ipartestület Mezey Mihály-utca 4. szám alatti helyiségét. A betörők feltörték az irodahelyiség ajtaját, majd behatolva, hozzáfogtak a belső irodahelyiségekben elhelyezett két Wertheim-kassza felbontásához. A vasszekrények

kel a kasszafurók nem boldogultak és kísérletük eredménytelen maradt. Ezután tovább kutattak pénz után, feltörték az íróasztalok fiókjait, de pénzt itt nem találtak. Az íratokat nem bántották, végeredményben a betörés teljes kudarcra végződött. A tendőrség megindította a nyomozást.

Ujabb szovjet támadásokat hiúsítottak meg a németek az ismét beállt fagyos hidegben

Német rombolók elsüllyesztettek egy páncél- és löszerrakománnyal telt ellenséges hajót. — Tengeri ütközet folyt le a német és angol hajóhad között

Berlinből jelentik: (MTI) A Führer főhadiszállásáról jelenti az NTL. A véderő főparancsnoksága közli: A Donec vidékén Charkovtól keletre elkeseredett harcokban visszavertük az ellenség támadásait és 9 páncélkoesit megsemmisítettünk. A keleti hárter más szakaszain az újból beállt fagyos hidegben meghiúsítottuk az ellenség támadásait. Az ellenség súlyos veszteséget szenvedett. A finn légierők a karéliei arcvonalon március 28-án megsemmisítettek több ellenséges hadoszlopot és lelőttek 27 szovjet repülőgépet.

Az elmúlt éjjel német gépek bombákkal árasztották el Moszkva belső városrészeinek katonai célpontjait, továbbá a Volga felső folyásától és Bologojétól keletre fekvő katonai célpontokat.

Német búvárnaszádok az Atlanti-óceán északi részén, az amerikai partok előtt elsüllyesztettek 16 ellenséges kereskedelmi hajót 110.600 tonnával.

köztük 8 tartályhajót 73.900 tonnával. Német rombolók megtámadtak egy Murmanszk felé haladó ellenséges karavánt és elsüllyesztettek egy 10.000 tonnás hajót, amely páncélkoesi és löszerrakománnyal volt utban Newyorkból Murmanszk felé. Virradatkor tengeri ütközetre került sor a biztosító haderővel. Az egyik angol cirkálón találatokat értünk el. A hatást nem tudtuk megfigyelni. Egy német romboló elveszett. Észak-Afrikában felderítő csoportok tevékenysége folyt. Az angol partok előtt egy német harcigép elsüllyesztett egy angol gyorsnaszádot. Egyes brit gépek berepültek holland partok felé az elmúlt éjszaka folyamán. Két ellenséges gépet lelőttünk.

Berlinből jelentik: (NTI) A Lübeck elleni támadás során az angol repülőek elpusztították a világhírű és történelmi jelentőségű „Mária és Péter” templomot, valamint a Péter muzeumot. (MTI.)

remények helyébe azonban most a szovjet tehermentesítésének szükségessége lépett és a második arcvonal utáni kilátás egyre hangosabb és sürgetőbb. Általában nem lehet csodálkozni, hogy Cchurchill Majszi szorongatására, ha ugyan nem is alakíthatott második arcvonalat, legalább kísérletet tett arra.

98 hajót süllyesztettek el eddig a tengely erői amerikai vizeken

Rómából jelentik: (Stefani) A fegyveres erők főhadiszállásának 667-ik közleménye: A cirenaikai arcvonalon élénk felderítő tevékenység folyt. Nagyobb légikötelékek harcai során né-

met vadászak minden saját veszteség nélkül lelőttek négy ellenséges gépet. Német gépek újból hevesen bombázták Tobruk kikötő berendezéseit, valamint Malta légi- és tengerészeti támaszpontjait. A hatást pusztítások és tüzek jelezték. (MTI.)

Berlinből jelentik: (NTI.) Március 22. és 28. közt a német légierő 259 bolsevista és 96 angol gépet, az olasz légierő 24 angol gépet semmisített meg. (MTI.)

Berlinből jelentik: (NTI.) A bolsevisták vasárnap 56 repülőgépet veszítettek. (MTI.)

Washingtonból jelentik: (Bud. Tud.) Washingtoni hivatalos jelentés szerint az elmúlt héten 11 amerikai hajót süllyesztettek el az amerikai partok előtt. Ezzel az amerikai vizeken elsüllyesztett hajók száma 98-ra emelkedett. (MTI.)

Washingtonból jelentik: (OFI) Mint a hadügyminisztérium jelenti, az atlanti-óceáni partvidéken hétfőn megtorpedóztak egy kisebb tonnatartalmu amerikai és egy közepes tonnatartalmu angol kereskedelmi hajót.

Londonból jelentik: (OFI.) A tengerügyi hivatal közli, hogy a Narad cirkáló elsüllyedt. (MTI.)

Első légiriadó Ceylon fővárosában

Colomboból jelentik: (MTI) Az OFI jelenti: Colomboban, Ceylon fővárosában hétfőn délután volt az első légiriadó.

Tokióból jelentik: (MTI) A Német Távíráti Iroda jelenti: A Domei iroda jelenti a delebesi hadszíntérről, hogy azok a holland csapatok, amelyek a Bomi-öböl északi partvidékén folytatták ellenállást, március 27-én feltételek nélkül megadták magukat.

Tokióból jelentik: (MTI) A Német távíráti Iroda jelenti: Toyo miniszterelnök a nankingi nemzeti kormány megalakulásának második évfordulója alkalmából Tokióban rádióbeszédet mondott, amelyben Csangkaiseket az Ujkeletázsia áruhájának nevezte. Hangzottatta, hogy Japán el van szánva

Csungking megsemmisítésére.

Stockholmból jelentik: (MTI) A Német Távíráti Iroda jelenti: A Fehérház közölte, hogy új cserdesőceáni tanácsot létesítettek, amelyben a háborus problémák megvitatásakor Ausztrália és Uj-Zeland is képviselteti magát. Rooseveltnél már össze is hívta a tanácsot első ülésére. A haditanács szoros érintkezéssel áll a Londonban működő hasonló szervekkel.

Stockholmból jelentik: (MTI) A Német Távíráti Iroda jelenti: A mexikói külügyminiszter Washingtonba érkezett, hogy az Egyesült Államokban fontos megbeszélést folytasson a két ország között fennálló különböző kérdésekről.

Egyiptom távol akar maradni a háborútól

Amszterdamból jelentik: (NTI.) Az angol hírszolgálat jelentése szerint Faruk király hétfőn nyitotta meg az egyiptomi országgyűlés új ülészakát Kairóban. Nahaz pasa miniszterelnök felolvasta a trónbeszédet, amely többek között azt tartalmazza, hogy Egyiptom törekvése távol maradni a

háboru borzalmaiktól. Egyiptom célja az angol-egyiptomi szerződés betartása, anélkül, hogy saját jogairól lemondana. Nyomatékosan emlékezik meg a trónbeszéd arról a testvériségről és barátságról, amely Egyiptomot a szomszédos keleti népekkel összefűzi. (MTI.)

Irországban is nőülési láz fogta el az amerikai katonákat

Amszterdamból jelentik: (NTI.) Belfastból jelenti az angol hírszolgálat, hogy az Észak-Irországban állomásozó amerikai katonák egyre nagyobb számban jegyzik el magukat észak-írországi lányokkal. Azt hiszik,

hogy rövidesen olyan értelmi rendelkezés érkezik, amely megtiltja a katonáknak, hogy házasságot kössenek mindaddig, amíg tényleges szolgálatukat nem teljesítették. (MTI.)

Angliában takarékoskodni kell a csonttal

Amszterdamból jelentik: (NTI) Az angol hírszolgálat közlése szerint az angol élelmezési minisztérium felhívással fordult a lakossághoz, hogy tekintettel a súlyos ellátási helyzetre,

ne dobják el a csontokat, hanem gyűjtsék össze, mert hebizonyosodott, hogy a háztartásból kikerült csontoknak eddig még egynegyed részét sem szolgáltatják be feldolgozás céljából.

Még nem zárultak le keleten a harcok, de Stalin kezdeményezése már megrekedt

Berlinből jelentik: (NTI.) A véderő főparancsnoksághoz beosztott Krauze alezredes a következő heti összefoglalót közli: A londoni és washingtoni sajtó és rádió magyarázataiban most az állítja, hogy a kezdeményezés és cselekvés fölénye most már végérvényesen az egyesült plutokráciák és a bolsevisták tábornokainak kezében van és örülnek annak, hogy az atlanti-óceáni csatát meg fogják nyerni. Hangsúlyozzák, hogy

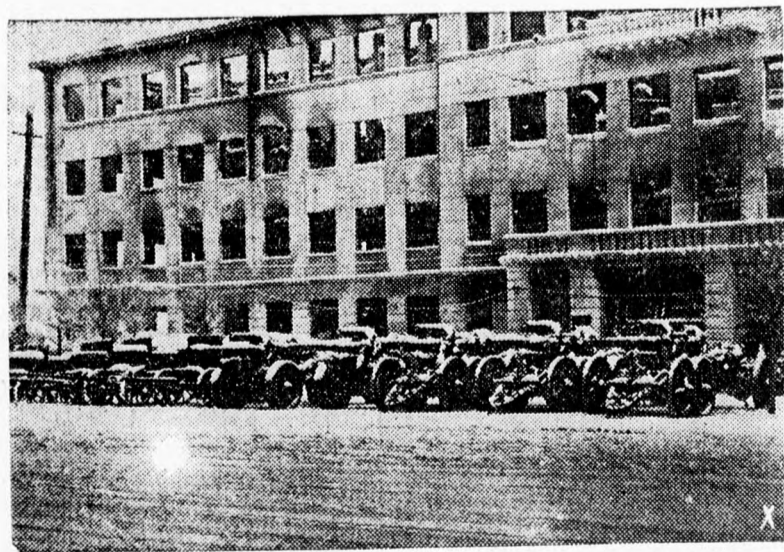
Stalin már öt hónapja nem engedi ki kezéből a kezdeményezést.

Elfelejtik azonban, hogy minden kezdeményezésnek akkora az értéke, mint amilyen eredménnyel jár. Az olyan tartós kezdeményezés, amely sohasem éri el kitzűzött céljait megrekedésnek is nevezhető. Stalin minde-

nyütt embertelen erőfeszítéssel és irtózatosszívósággal kísérletet tett arra, hogy a kezdeményezést magához ragadja és a német hadsereg megsemmisítésével döntő fordulatot hozzon. Az elmúlt téli hónapok tényleg igen kemények voltak. Elégtétellel állapíthatjuk meg, hogy véderőnk győzelmesen állta meg ezt a döntő próbát. Még nem zárultak le keleten a harcok, azonban biztos, hogy Stalin téli kezdeményezése már megrekedt.

A bolsevisták az arcvonal egyetlen helyén két nap alatt több ezer halottat veszítettek.

A harcok eredményeként most a télutolján kiderül, hogy Londonnak Moszkvához és a téli támadó hadműveletekhez fűzött reményei, valamint Stalin reményei semmivé váltak. A

Charkov egyik leégett épülete előtt várakoznak a német motorosgyűk a tavaszi támadásra

A bolgár hadsereg egyet jelent a bolgár néppel

Daszkalov hadügyminiszter beszéde

Szófiából jelentik (NST.): Daszkalov hadügyminiszter a tűzharcosok gyűlésén mondott beszédében hangzottatta, hogy a bolgár hadsereg egyet jelent a bolgár néppel. A lelkiük közös és csak ezzel a teljes egységgel lehet megvalósítani az ország nagy feladatait. Az államnak a háborúra való átváltása nehéz és nagy erőfeszítést kíván. Bulgária nagy céljainak megvalósítása érdekében az egész nemzetől meg kell követelni az egészséges belső rendet, fegyelmet és egyetértést.

5348

Nappal ott áll az útközepén, éber szemmel kíséri az utca zajosan lüktető életét, éjszaka pedig kopogó léptei adnak biztonságot, hogy közlünkben van, vigyáz reánk a közrend szürke napszámosa, a magyar rendőr.

Egyszer torró nap égeti homlokát, máskor metsző szél vágja apró tüszürással az arcát, hőség bágyasztja és íggy géberíti tagjait s ő mégis ott áll becsülettel — mindannyiunkért. Onteláldozása s nem egyszer halált megvető bátorsága rendszeren egy jelentés nyomán jelentéktelen aktává lesz, s a közönségnek pedig ritkán jut alkalma, hogy találkozzon a rendőrral, egy-egy elismerő kézmozdulással.

Szombaton történt egy olyan eset, amely mellett szó nélkül nem mehetünk el anélkül, hogy elismeréssel ne adoznunk a magyar rendőrség komoly szervezete előtt.

Egyik Vitéz-utcai kovácsnál patkolták a 46-os konflis lovát, amikor az hirtelen megvadult s magával ragadta üres kocsiját a Szent László-tér felé száguldva.

A riadalom leírhatatlan volt. A közönség rémületében fejesztve menekült, csak egy ember maradt nyugodt, az „5348”-as posztos rendőr.

Bevárta, míg a kocsi egyvonalba került vele, aztán egy artistának is díszére való ugrással a kocsin termelt s megkezdődött egy embertelenti küzdelem a tajtétköz állattal.

A rendnek derék öre izmos korjával megragadta a ló farhámját s miközben a kocsi egyik járda szélétől a másikig cikázott, sikerült neki a megvadult állatot valóságos a kocsira alá gyűrti. Andrényi előtt néhányat újít még az előbb habosszájjal prűszkölő ló, aztán békésen megállt — a közönség pedig hálás tekintettel vette a hátor rendőrré, fellélegzett.

Amikor odamentünk a homlokát lőtőlgető, derék emberhez, szerénykedve hártott el magáról minden érdeklődést.

Azóta azonban sikerült megtudni a nevét is, amit le kell hogy írjunk, mert Ikládi István rendőr hősiességét ez valóban megérdemli. (telvidéki)

Németországban dolgozó magyar munkások figyelmébe!

Budapestről jelentik: (B. E.) A m. kir. munkaközvetítő hivatal értesíti a német birodalom területén dolgozó szabályszerű bankigazolvánnyal rendelkező magyar ipari munkásokat, hogy a magyar és német kormányok közt létrejött újabb megegyezés alapján

ján 1942. január 1-től megtakarított keresményükből az eddigi havi 70 birodalmi márka helyett 80 márkát utalhatnak haza. A megegyezés értelmében a nős munkások gyermekeik után havonta 10 birodalmi márkát utalhatnak át a havi 80 márkán felül.

Csökkent a dollár és a font befolyása a márka, lira és yen javára

Az olasz nemzeti bank elnökének beszámolója

Rómából jelentik: (Stefani.) Az olasz nemzeti bank elnöke kedden beszámolt az 1941 év eredményéről és fontos kijelentést tett a bankjegyrésztvényesek előtt. Nagy vonalakban vázolta a világ gazdasági és pénzügyi helyzetét és rámutatott arra a fejlődésre, amely abban nyilvánul meg, hogy az egyéni szükségleteket mindjohban alárendelik a hadiipar kívánalmainak. Az a tény, hogy az Egyesült Államok korlátozta a dollár átutalást, a dollár befolyásának fokozatos csökkenését idézte elő. Ezt nem ellensúlyozza az sem, hogy Ausztrália a dollárt fogadta el fizetési eszközzel, ami viszont a font további gyengülését je-

lenti. A japán győzelmek megnövelték a yen érdekerületét. Távleketen a dollár és a font hanyatlása megnövelte a yen befolyását, épúgy mint Jugoszláviában és Görögországban a két ország veresége a márka és lira jelentőségét növelte.

Beszámolt ezután az 1941. évi üzletmenetről és hangsúlyozta, hogy a múlt évben az állami kiadások hétéves fedezetét az adók és hadikölcsönök és a jegyintézetnek csak a kiadások egyenlőadáról kellett gondoskodni. Ha a kiadások a mostani keretek között maradnak, az adók esekélymértvű emelésével el lehet kerülni a pénzhigítás veszélyét.

Egy hangverseny, amely Nagyváradon megrendezésre vár

Halmos László műveit be kell sorozni a Szent László Hét műsorába

Nagyvárad. Saját tud. Néhány nappal ezelőtt beszámoltunk arról, hogy Halmos László, a Nagyváradról elszármazott kiváló zeneszerző és karnagy Győrött egy egész nagy hangverseny keretében mutatja be tehetsége kibontakozásának újabb állomását. A hangversenyéről a szaklapok a legnagyobb elismerés hangján emlékeztek meg. A bírálókat egyhangúan megállapítják, hogy Halmos László neve és munkássága ma már iskolát jelent a magyar zenei és ének-kulturában. Bartók és Kodály mellett különösen egyházi zene és körné terén a legjelentősebb képviselője a tisztán népi irányúnak.

Halmos László neve egyébként már külföldön. Németországban, Svájcban, az Egyesült Államokban, Olaszországban, sőt Kinában és a Közel-Keleten is jól ismert. 1936-ban a Frankfurt a. M. tartott nemzetközi egyházzenei kongresszuson 15 nemzet zeneszerzői között a legelő helyre került művével, a „Missa barbara”-val. Bagdadban nagy sikert aratott bemutatott Paesirta-miséje. Sanghaiban és Pekingben is nagy sikert aratott műveivel. Rómában a pápa előtt mutatták be egyik szép szol-tárát. Newyorkban „Hét parasztdal” művével hódította meg a zeneértő közönséget.

Halmos László ugyan Győrött él, azonban sohasem feledkezhetünk meg arról, hogy Nagyváradról származott el. itt tünt fel kivételes tehetségével. Ő maga is azt írja egyik legutóbbi levelében, amelyet jó ismerőséhez írt, hogy mindenütt és mindig hirdeti nagyváradit származását és hogy lelkével mindig Nagyváradé marad.

Már a múlt alkalommal felvetettük azt a tervet, hogy a Szent László Hét ünnepségei közé be kell iktatni Halmos László bihari és erdélyi vonatkozású műveit is. Most arról értesülünk, hogy Halmos Lászlónak két Szent László-ról írt körisműve van, az egyik dr. Szalay Elemérnek, első mesterének dedikálva. Ezeket a műveket feltétlenül át kell adni.

Nem hallgathatjuk el azt sem, hogy szokatlanul feledékeny és közömbös Halmos Lászlóval szemben. Emlékezzünk csak vissza, hogy a liberalizmus és zsidóság fénykorában milyen nagy garral kolportáltak itt minden valamit felmutatni tudó zsidó „művészt”. Még most is azt láttuk, hogy szinte hatósági közreműködéssel marótannic-esteket rendeztek. Ugyanakkor azonban nem jutott eszünkbe, hogy olyan kiváló művészek, országszerte, sőt külföldön is elismert magyar zeneszerzőnek alkalmat

adjunk bemutatkozásra. Ezen a mulasztáson gyorsan segíteni kell. Biztos tudomásunk van arról, hogy Halmos László nagyon szívesen eljönne Nagyváradra egy nagy hangversenyre. Amint említett levelében írja: „ha a kamara női kórusomat le tudnátok vinni, nagyon szép hangversenyt lehetne rendezni... a esekély áldozatot megérné a városnak... csupán 10—15 embernek az utiköltségeről van szó...”

Valóban megérné és Halmos László is megérdemelné Nagyváradtól, hogy külföld után tudomásulvegye. Ez úton hívjuk fel az illetékesek figyelmét arra, hogy tegyék meg a szükséges lépéseket Halmos László hangversenyének megrendezésére. De ez előtt is a Szent László Hét ünnepi műsorán Halmos műveket is akarunk látni és hallani. Ez a legkevesebb, amit megtehetünk!

Országos képzőművészeti kiállítás lesz Kolozsváron

A VI. Nemzeti Képzőművészeti kiállítást az Országos Irodalmi és Művészeti Tanács a vallás- és közoktatásügyi miniszter megbízásából folyó év május hónapban Kolozsvárt rendezti meg.

A kiállításon résztvehet minden olyan magyar festő — grafikus — és szobrászművész, akinek művét a bíráló bizottság elfogadta. Az állami aranyérmert nyert művészeknek a „Corvinlánc” és „Corvinkoszorú” tulajdonosainak alkotásai a bíráló alól mentesülnek.

A kiállításra szánt műtárgyak elbírálása véget az Országos Magyar Szépművészeti muzeumba április hó 20-án és 21-én 10 órától 13 óráig küldendők be. Erdélyi festők és szobrászművészek alkotásait költségmentesen végett ugyanebben az időpontban a kolozsvári városházán nyújthatják be. Minden egyes művész három, eddig még ki nem állított művét küldheti be.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter a kiállítással kapcsolatban több díjat tűzött ki. Ezek szerint az a legkiválóbb festőművészeti alkotás, amely Erdélyből meríti tárgyát, vagy amelyben alkotója Erdély tárgykörét dolgozott fel, 200 pengős díjjal, a legjobbnak ítélt fából faragott szobormű 1000 pengős díjjal és egy olyan köből készült kiváló szobrászati alkotás pedig, amely feltétlen művészi értékei mellett az illető köfajta sajátos követelményeinek leginkább megfelel, ugyancsak 100 pengős díjjal részesül.

Az állami aranyérmeket ezen kiállításra fogják kiadni.

13 mexikói tartályhajó legénysége megtagadta a szolgálatot

Mexikóból jelentik (MTL): Camacha elnök ultimátumot küldött annak a 13 tartályhajó legénységének, amely nem hajlandó folytatni szolgálatát, ha csak a kormány nem járul hozzá kétezres fizetésre irányuló követelésekhez és egyéb láboru idejére szóló kedvezményükhöz. Az ultimátum keddre virradóra lejárt. A hajók legénysége nem foglalta el helyét a hajókon. A legénység azt állítja, hogy a veszedelemre való tekintettel joga van nagyobb fizetésre, mert a tartályhajókat a tengeren veszedelem fenyegeti.

Húsvétra nyulszőr és gyapju kalapot olcsón vehet **Szántaynál** Alakítás, formázás gyárilag Bazár épület-Színházoldai

Milyen lehetőségek állanak Wavell előtt Indiában?

Számok és tények, melyeket csak kevesen ismernek

Berlin, március hó. 1938 szeptemberének egyik barátos estjén a gibraltári Rock-Hotel terrasán ültem néhány angol tiszt társaságában, akik zászlóaljakkal éppen Indiába készültek. A hor patakban folyt, durrogtak a pezsgősüvegek: a tiszt urak búcsúztak Európától. Öt év távol Európától nagy idő bizony és a kikötőben horgonyzó szállítóhajók fényesre csiszolt kúrtókkal várták a reggelt, hogy a fiatal Tommykkal másnap hajnalban elinduljanak a hosszú útra. Éppen a spányol frontról érkeztem, természetes tehát, hogy háború és politika körül folyt az eszmecsere. Egy öreg ezredes, aki immár negyedszer indult Indiába,

egy neves angol politikus testvére a következő szavakkal fejezte be csevegésünket:

„Genlemen, ha az öreg Anglia elég okos, a következő tíz évben minden háború elől kitér. Tul nagy veszedelmekkel kellene megküzdenie. Mint tapasztalt katonának, azt hiszem jogom van megállapítani, hogy a gyarmatokban túl kevés dolog történik uralmunk megszilárdítására.

Londonban pénzeszákó és politikai fajankók döntenek és kinevetnek engem, amikor azt mondtam, hogy

Egy jól felszerelt 100.000 löny hadsereg akár egész Indiát elragadhatná tőlünk.

India ma ellenséges támadás előtt áll

Az ősz indiai tisztnek szavai ma ismét fülemben csengenek. Am nevezze Wavell Churchill és Amery hőinek, vagy próbálják azzal szédíteni a világot, hogy Indiáról mint egy gigantikus fegyverraktárról beszélnek, a „London Illustrated News” és az „Observer” szenzációs leleplezése mindenestire hihetőbbek. Különösen az „Observer” adatai mondanak leütő kritikát: „India ma ellenséges támadás előtt áll.

A külön földrésznek is beillő óriási terület eddig alig állított ki annyi katonát, mint Uj-Zéland. A gyarmati hadsereg felszerelése fogyatékos, katonai kiképzése több, mint elégtelen. Az, hogy miképpen lehet a 2500 mérföldes indiai tengerpartot megvédeni, ma még rejtély. Különösen égető probléma India hadianyaggal való ellátásának kérdése. Az országban csupán könnyű fegyvereket és bizonyos felszerelési tárgyakat állítanak elő. Tankokat, ágyukat és repülőgépeket az anyaországból kell szállítani. A veszély óriási és alig számolhatunk azzal, hogy még idejére sikerül egy megfelelő átütőerejű hadsereget összekovácsolnunk.

Akár sikerül Crippsnek, akár nem...

Holland szövetségese rovására elkövetett árulása után Anglia Wavell tábornokot ismét Indiába küldte. Feladata, hogy Linlithgow lord alkirályal együttműködésben felkészüljön a keleti határokon gyülekező viharfelhők kirobbantására. Az alkirály „önvédelemre szólította fel India népet, Wavell pedig Londontól minden katonai hatalommal felruházva fogott munkához. Cripps, mint várható volt, ígéretekkal hőven megrakodva indult útnak, hogy Indiát ismét becsalja abba a csapdába, melybe 1917-ben

egyszer már beleesett. A tavasz ügyvédnek ez alkalommal azonban nehéz dolga lesz: India már világos és félreérthetetlen követelésekkel várja. — De ha

Crippsnek sikerülne az indiai élg telenség áradatát megfékeznie, a katonai oldalról fenyegető veszedelm ezzel még korántsem szűnt meg.

Rommel tábornok egykori ellenfele csak kevésből markolhat, amikor India védelmét meg akarja szervezni.

Anglia katonai ereje

A háború kitörése után az indiai haderő létszámát Anglia mintegy félmillió főre emelte, ebből ágyútolte-

léknek kitűnően alkalmasnak talált hadseregből azonban az utolsó másfél év folyamán nagy tömegek kerültek az angol háború különböző harctereire. Indusok harcoltak Észak- és Keletafrikában, ők védelmezték Szingapurt, ők segítettek Jáva elvesztésében és ott vannak a szíriai megszálló csapatok között is.

Hozzáértők számításai szerint Wavell tábornok Indiában jelenleg 500.000 lönyi nehéz és gyors fegy-

Akik „elvesztették a lelküket”

Ujabbán állítólag egy szintizsza benszült-hadosztály is van már. Ami az indus tisztikar katonai értékét illeti, ebben a kérdésben nehéz dönteni, annyi azonban bizonyos, hogy az angol szolgálatban álló benszült tisztetek nem örvendenek Indiában nagy népszerűségnek.

Egy indiai újság Dehra Dun katonai akadémiájáról a közelmúltban a következőket írta: „Az itt kiképzett indus tisztetek elvesztették lelküket.”

Nyilván az indus katonaság megbízhatatlanságával van összefüggésben, hogy az „indiai hadsereg” majdnem kizárólag csak gyalogos és lovas ezredekben áll. Tüzérsége úgyszólván nyomokban sincsen.

Feltételezhetőleg kellően indokolt elővigyázatosságból az indus alakulatokat mindig angol csapatokkal vegyítve szokták nagyobb egységekbe foglalni.

Végül meg kell még említeni az indiai „territoriális hadsereget”. Ez an-

nyakkal csak rosszul felszerelt hadseregre támaszkodhat.

Az indiai haderő azonban nemcsak indusokból tevődik össze, hanem két hadseregből, „az indiában állomásozó hadseregből” és az „indiai hadseregből” áll. Az „Indiában állomásozó hadsereget”, melynek létszáma 55—75.000 ember között ingadozik, 3—5 évi indiai szolgálatra kötelezett hazai zászlóaljak alkotják. Az „indiai hadsereg”, melynek békelelétszáma legutóbb mintegy 200.000 emberre rúgott, nagyrészt fehér tisztetek és altisztek parancsnoksága alatt benszülttekből áll. A legénység zömét a harcias hegyi törzsek fiai teszik ki, főleg az északnyugati tartományokból. Bizonyos hírnévre tettek szert közülük a nepali gurhák.

gol mintára polgárőrségszerű kiképzésben részesül. A benszült lakosság sohasem sereglett tömegesen a terri toriális hadsereg zászlói alá, katonai szempontból tehát éppey kevés jelentősége van, mint a különböző indiai fejedelmek parádé-hadseregecskéinek, melynek összlétszáma is alig haladja meg a 20.000 főt.

Kétségtelen most már, hogy az „indiai hadsereg” a háború alatt erősen megnövekedett és újabb behívásokkal tovább lehet emelni létszámát.

Az emberanyag előteremtése nem lenne nehéz feladat ugyan, felszerelése azonban olyan probléma, melyet nyugodtan megoldhatatlannak lehet minősíteni. Ha Anglia biztonságáról valóban gondoskodni akar, az egyébként is nagyon kevésbé biztonságos tengereken számolatlanul kellene hajórakományokat útnak indítani, arról pedig, hogy ez a tengernagy hivatalnak mennyire nehezére esik, ma már fölösleges megemlékezni.

Wavell megkísérelheti, hogy Indiában hadiipart teremtsen elő a semmiből, hogy új repülőtereket építsen, hogy az indusok millióit gyűjtse zászlói alá, Indiával együtt azonban ő is elveszett, ha Anglia nem küld óriási hajókaravánokat, vagy pedig nem történik csoda — csodák azonban manapság meglehetősen ritkán történnek — az anglok érdekében.

India harmadik legnagyobb pártja elfogadhatatlannak tartja Cripps tervét

Az ankarai rádió szerint az angol javaslatban szó sincs függetlenségről, csak látszólagos dominiumi szabadságról

Stockholmból jelentik: (NTL.) Az Associated Press Uj-Delhiből származó jelentése szerint India harmadik legnagyobb pártja, a hindu Mahasabha-párt arról értesítette Crippset, hogy Anglia Indiának tett javaslatai elfogadhatatlanok. (MTL.)

Uj-Delhiből jelentik: (OFI.) A kongresszus bizottságának ülését, miután hétfőn tárgyalták Cripps javaslatát, este 6 órakor elnapolták. A bizottság kedden délelőtt ül össze ismét. Gandhi, akinek hétfőn hallgatási napja volt, nem vett részt az ülésen.

Csak időt akarnak nyerni az angolok

Rómából jelentik: (MTL.) Az olasz lapok komédiának minősítik az indiai kérdés megoldására irányuló angol törekvéseket és annak a meggyőződésüknek adnak kifejezést, hogy az angolok szorult helyzetükben csak időt akarnak nyerni. Szeretnék megkapni India ember- és anyagkészletét, valamint erőforrásait. A *Giornale d'Italia* a következőkre figyelmezteti a hindukat: 1. Az angolok által megígért ön-dominiumi alkotmány nem egyéb garancia nélküli ígéretnél, amelyet az angolok nem íszámtukból tettek. 2. Az angolok a múlt világháború folyamán is ígéretekkal halmozták el az

indiai népet, de ezeket az ígéreteket elfelejtették teljesíteni. Mi biztosítja az indiaiakat arról, hogy az angolok valóban teljesítik ígéretüket? India népe alaposan tarthat attól, hogy Anglia elveszti a háborút, márpedig elveszti, a hindu nép kizsákmányolásával próbálja magát kényteleníteni. (MTL.)

Ankarából jelentik: (NTL.) Az ankarai rádió az angolok Indiában előterjesztett javaslatáról megjegyzi, hogy nincsen szó teljes függetlenségről, csak látszólagos dominiumi szabadságról, de ezt is csak a háború után kapja meg India. (MTL.)

Felhívás a mezőgazdasági munkaadókhöz

Nagyvárad thj. város polgármestere 14.007-1942 szám alatt a következő hirdetményt adta ki: Ismételt felhívom az összes mezőgazdasági munkaadókat, hogy a mezőgazdasági munkák haladéktalan elvégzése érdekében a mezőgazdasági munkásokkal 1942. évre a szerződést a legrövidebb időn belül kössék meg. A vonatkozó rendelkezések értelmében a Nagyváradon található mezőgazdasági munkásokra felesleg — amennyiben szerződés ide nem köti — feltétlenül más olyan vidékre irányítandó, ahol mezőgazdasági munkahiány van és így arra számítani nem lehet, hogy munkálataik elvégzésére megfelelő alkalmi napszámosság található lesz. Egyben értesítem a mezőgazdasági munkaadókat, hogy amennyiben megfelelő munkást alkalmazznak, úgy a napszámosság munkákra munkást a városi mezőgazdasági munkaközvetítő hivatal (város háza II. 23.) rendelkezésre tud bocsátani. Nagyvárad, 1942. március 30. Dr Varga László s. k., tanácsnok.

Pártalja a keresztény ipart!

Ujabb jogszabályok a rögzített adó felmondásának elmulasztása miatt kiszabható bírságokról

A Magyar Tudósító jelenti: Az elmúlt évi adókövetések során az iparosok részéről számos panasz hangzott el a rögzített adó felmondásának elmulasztása miatt kiszabott bírságok miatt. Az iparosok arra hivatkoztak, hogy erről az újabb intézkedésről tájékoztatások voltak. Tudvalevőleg a törvény nem tudása nem mentesít a törvény hatálya alól, éppen ezért tisztában kell lenni, hogy a legújabb jogszabályok szerint az olyan adózó, akinek adóalapja a kereseti adóra, továbbá a jövedelem és vagyonadóra vonatkozó rendelkezések szerint új kivétel mellőzésével a következő évre egyébként változatlanul fenntartandó (rögzítendő) lenne, felszólítás nélkül is köteles az adóév február havának végéig szabályszerű adóvallomást adni abban az esetben, ha kereseti illetőleg jövedelemadó alapja a különben változatlanul fenntartandó adóalappal szemben, annak megállapítása óta legalább 50 százalékkal emelkedett. Aki ennek a kötelezettségének nem tesz eleget, az adóösszelet kétszeresének megfelelő bírsággal sújtandó.

Mennyiben felelős a háztulajdonos a halálos balesetért?

A Magyar Tudósító jelenti: Özv. Henter Gáborné baleseti kártérítési címén pert indított a Hazai Általános Biztosító Rt. elismert vállalati nyugdíjpénzára ellen. A kereset szerint Henter Gábor, a nyugdíjintézet Mester-utca 15. számú háza előtt a kapuból kilépve, az építkezés miatt felszedett kövezetben elesett, bokatorést szenvedett, majd a sanatoriumban tüdőgyulladás lépett fel és elhunyt. Az özvegy a férje gyógykezelésével, ápolásával és a temetéssel felmerült kiadások címén 5000 pengőt, baleseti járulék címén pedig havi 700 pengőt kért megítélni. Dr. Mészáros Béla törvényszéki tanácselnök előtt megtartott tárgyaláson a nyugdíjpénztár tagadta, hogy a baleset idején a ház előtti járda nem lett volna teljesen rendbehozva. A bíróság széleskörű bizonyítási eljárást folytatott le, amelynek eredményeképpen megállapította a háztulajdonos nyugdíjpénztár kártérítési kötelezettségét, mert a járda kövezete nem volt rendbehozva, holott arra a háztulajdonos egyesület kötelezve volt. A ház ugyanis újonnan épült és oda költözött be 1940. augusztus 15-én Henter Gábor. Megállapította azonban a bíróság az elhunyt vigyázatlanságát és gondatlanságát is, mert beköltözött az újonnan épült házba, holott tudta, hogy a háztulajdonosnak lakhatási engedélyre nem lehet, azonkívül gyakran járt ki-be a kapun, tehát tudnia kellett, hogy a járdakövezet még nincs teljesen rendbehozva. Ezért a bíróság közbenszóló ítéletében a kármegosztás elvét alkalmazza, a nyugdíjpénztár 50 százalékos kártérítési kötelezettségét állapította meg. Az összegszerűség tekintetében a közbenszóló ítélet jogerőre emelkedése után fog dönteni a bíróság.

Székely küldöttség járt a földművelésügyi miniszternél a románok által kisajátított erdő- és mezőbirtokok ügyében

Budapestről jelentik: (MOT) Erdély egy részének visszacsatolása óta állandóan napirenden szerepel a székelyek azon kívánsága, hogy a közbirtokok állapotában a megszállás alatti történet változtatásokat rendezzék. A négy székely vármegye 50 tagú küldöttsége most járt a földművelésügyi miniszternél. A küldöttség élén Szakács Balázs székely gazda terjesztette elő a négy székely vármegye gazdájának kérelmét. Kifejtette azt a rendkívüli nehéz helyzetet, amelybe a székelység jutott. A románok által kisajátított, körülbelül 150.000 hold erdő- és mezőbirtoknak a székelység kezébe juttatása nemcsak a székelyek érdeke. A székely közbirtok magyar iskolákat és intézményeket tartott fenn. A küldöttség a székely vármegyék kérelmeit emlékirat formájában is átnyújtotta a miniszternek, aki az előterjesztett kéréseket nagy mértékkel hallgatta végig. Báró Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter válaszában kifejezésre juttatta, hogy mint erdélyi ember, jól ismeri a székelyek panaszait és kéréseit. Behatóan és szeretettel foglalkozott azokkal és azokat orvosolni fogja. Válasza végén a miniszter a sok megpróbáltatása kiált székely népnek a küldöttség útján üdvözlőit és jókívánatait küldte.

A küldöttség a miniszter választ megnyugvással vette tudomásul.

Pénzbüntetésre ítélték az Erzsébet malom sikkasztó pénztárnokát

Nagyvárad. Saját tud. Hónapokkal ezelőtt rablással párosult gyilkossági kísérlet ügyében indította meg a rendőrség a nyomozást. Az Erzsébet malom portása egy reggel kétségbeesetten vette észre, hogy a malom pénztárosa vérebén fekszik a padlón, a kassza pedig üresen áll. Mikor Lefkovits Endre pénztárost magához térítették, elmondta, hogy pénzzárolás közben egy ismeretlen ember támadta meg és egy ott lévő kilós vassal főbeütötte, majd a pénztárt kirabolta.

A bevezetett nyomozás már az első pillanattól kezdve gyanusnak találta a rablást és pár napon belül kiderült, hogy a rablógyilkosság kísérlete közönséges kitalálás, mert azt maga Lefkovits Endre játszotta meg, hogy ezzel félrevezesse a malomtulajdonosok figyelmét és

a hatóságot. Ugyanis a pénztáros hosszú időn keresztül hozzányúlt a pénzhez, amelyből csalárdját támogatta, míg végül az összeg olyan tekintélyes nagyságra szaporodott, hogy végső reménye csak abban lehetett, hogy önrablást kíséreljen meg.

Mintegy Lefkovits közeli rokonságban áll a malomtulajdonossal, az ügy a lehető legeskaládiasabb módon nyert elintézését, miután a károsult nem kívánta Lefkovits megbüntetését.

Hivatalból azonban tovább folyt az eljárás a az ügyet kedden tárgyalta a törvényszék büntetőbírósa, mely tekintettel arra, hogy a sértett nem kívánta a vádlott megbüntetését, mindössze 300 pengő pénzbüntetésre ítélte Lefkovits Endrét. Az ítélet jogerős.

Vasvillával agyonverte intézőjét egy diószegi gazdasági cseléd

Bihardiószeg. Kiküldött munkatársunk telefonjelentése:

Borzalmas gyilkosság történt ma hajnalban a közeli Bihardiószeg határában. A falutól mintegy hét kilométerre fekvő Ferenci-tanyán Elek Lajos gazdasági cseléd vasvillával agyonverte Kiss Dezső intézőt.

Mint minden reggel Elek Lajos már jóval hat óra előtt a gazdaság istállójában foglalatzkodott, amikor szokásos ellenőrző körutját végezve, megjelent a kúszbőn Kiss Dezső intéző. A lovakat és marhákatetető parasztfiú illedően ráköszönt, mondván: Adjon Isten jó reggelt!

A szívélyes köszönést annál barátságosabban hangon viszonzta az intéző és trágár szavakkal tört ki. Kifogásolta Elek Lajos munkáját s meilbevágta a cselédet. Ez a fellépés annyira felbőszítette a fiatal embert, hogy a villával, mely éppen a kezében volt, fejbesújtotta Kiss Dezsőt. Az erős ütést következtében a hatvan esztendősnélévő koponyája szörzoros értelmében véve kettéhasadt. A vértől elvakult cseléd ezután még több ütést mért a

földön verbenfetrengő áldozatra. Amikor pedig látta, hogy a szerencsétlen ember meghalt, vette kabátját és a csendőrségre sietett és jelentette a történetet. Itt azonnal letartóztatták és érteitették a nagyváradai ügyészséget. A nyomozó hatóság azonnal bevezette a nyomozást és megkezdte a kihallgatását. Elek Lajos ennek során elmondta, hogy az „intéző úr” rosszul bánt a cselédséggel s különösen a magyarokat gyűlölte. Az eddig kihallgatott tanúk vallomása ebben megozlik, vannak, akik éppen az ellenkezőjét állítják. Több janu kihallgatása most folyik. A helyszínen kiszállt községi orvos véleménye szerint a halál már az első ütést következtében beállott, a hullán olyan elváltozást nem fedezett fel, amelyből esetleg arra lehetne következtetni, hogy Kiss Dezső italos lett volna s ez okozta volna kötekedő fellépését, mely halálát okozta.

Délután várják a királyi ügyész, vizsgálóbíró és törvényszéki orvosszakértő kiszállását. Ekkor kerül sor a helyezini szemlére és a boncolásra. (4)

SZÍNHÁZ

Jávor Pál

— Ma kedden, szerdán és csütörtökön este Néró c. történelmi dráma van a színház műsorán, mely a multheti bemutató előadásán oly hatalmas sikert aratott, filléres helyárrakkal. Felkay Ferenc történelmi drámája, mely a kereszténység hőskorát tárja elénk a budapesti Madách Színháznak legnagyobb sikerű ujdonsága, ahol jóval túl a századik előadásán még ma is telt nézőterek előtt kerül színre. A színház igazgatósa, hogy mindenki számára hozzáférhetővé tegye ennek a gyönyörű történelmi drámának a megtekintését, minthárom előadást filléres helyárrakkal tűzte műsorára. Legdrágább hely 120 fillér.

— Nagypénteken nincs előadás!

— Csak egy asszony van a világon című operett ujdonság szombaton este kerül bemutatásra premier bérlet keretében, Kozma Andor rendezésében. Körössy Zoltán legújabb operettje a humor és a vidámság valóságos tárháza s három órán keresztül állandó derűtségben tartja a nézőteret. Főszereplők: Radnóthy Eva, Jurik Julesi, Tanay Emil, Solymosy Imre, Rose Jozsef és Márky Géza. A Csak egy asszony van a világon, tisztviselő bérletben szerdán este kerül színre.

— Húsvét vasárnap három előadás. Mű három előadás Jávor Pál fellépésével. Délután 3 órakor: Nem élhetek muzsikaszó nélkül, délután 6 órakor és este 9 órakor Becskerekki menyecske. Mindhárom előadás felemeli helyárrakkal. A színházi pénztár a megrendelt jegyeket szombaton déli 12 óráig tartja fent.

HETI MŰSORA:

Kedden este: **Néró.**
Szerda este: **Néró.**
Csütörtökön este: **Néró.**
Pénteken nincs előadás.
Szombaton este: **Csak egy asszony van a világon**, premier bérlet.
Vasárnap délután 4 órakor: **Nem élhetek muzsikaszó nélkül**, délután 6 órakor: **Becskerekki menyecske.** Jávor 9 órakor: **Becskerekki menyecske.** Jávor Pállal.

Német filmemberek szereplők után kutatnak Nagyváradon

Nagyvárad. Saját tud. Olvasóink bizonyára megfigyelték már, hogy a Kishidnáj ismeretlen, furcsa kinézetű emberek vizsgálják éber tekintettel a járókelőket és néha feljegyzéseket készítenek róluk. Az ismeretlen emberek azután néha fényképezőgépet is vesznek elő és elkattintják valamelyik járókelő orra előtt.

Nagy utánjárásal megtudtuk, hogy a járókelőket vizsgáló és fotografáló fiatal emberek egyik legelőkelőbb német filmvállalat kiküldöttjei, akik típus-szereplőket keresnek a vállalat legújabb nagyváradai tárgyú filmjének forgatására. Ugy értesültünk, hogy már több kijelölés történt. A kiválasztott egyéneket igen magas díjazással szerződtetik. A film 1943. április 1-re készül el. Rövidesen megindulnak a felvételezések. A személyválogatást április 31-ig fejezik be és azután azonnal hozzáfognak a felvételekhez. Az első jelenteket a városháza tornyából készítik. (Afért.)

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30
 félévre 15, egy óra 2.50 pengő
 Postafelraképként csekkzámlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

HOZZAJÁRULT A PAPA A JAPÁN KÖVET KINEVEZÉSÉHEZ. Rómából jelentik: (MTI) A Stefani iroda jelenti: A szentszéki japán követség létesítésével kapcsolatban az Osservatore Romano hivatalos jelentést közöl, amely szerint a Szentatya hozzájárult a japán követ kinevezéséhez.

FELSZABADULÁSÁNAK ELSŐ ÉVFORDULÓJÁT ÜNNEPLI A DÉLVÉDÉK. A Magyar Kurir jelenti: Ezen a héten lesz első évfordulója a Délvidék felszabadulásának a 23 esztendő megállás után. Ebből az alkalomból a délvidéki városokban és községekben a tüzharcosok rendezésében hazafias ünnepségeket rendeznek.

Ormay Géza halála. Ormay Géza, nyugalmazott köz. főjegyző, Bihar vármegyének több éven át törvényhatósági bizottsági tagja, a biharmegyei Jegyző Egyesület elnöke, a magyar érdemkereszt tulajdonosa, március 29-én elhunyt. Ormay Géza mindenkör tevékeny részt vett a vármegye magyarságának életében. Jellegzetes egyénisége volt a magyar közigazgatásban. Halálát igen kiterjedt rokonság és tisztelőinek, barátainak nagy sáborra gyűszolja igaz részvétellel. Temetés ma délután 4 órakor ment végbe az olasz temető Haller-kápolnájából. Az engedélyt szentmise szerdán reggel 9 órakor lesz az olasz plébániatemplomban.

VÁLTOZÁS A CSERKÉSZ SZÖVETSÉG ELNÖKI SZÉKÉBEN. A Magyar Országos Tudósító jelenti: Dr. Papp Antal nyugalmazott államtitkár, a magyar cserkészsövetség országos elnökének megbízatása ez évben lejárt. Átmenetileg az országos elnöki teendőket dr. Éry Emil országos ügyvezető elnök látja el.

Bizonytalan időre elnapolják a riomi pert. Párizsból jelentik: (MTI) A Stefani jelenti: Hitelt érdemlő értesülés szerint a riomi pert április 14-én bizonytalan időre elnapolják.

A KÁNADAI IFJUSÁG TILTAKOZIK A KÖTELEZŐ KATONÁSKODÁS ELLEN. Genfből jelentik (MTI) A NTL jelenti: A lyoni rádió hétfő esti ottawai jelentése szerint Ottawában az ifjuság tiltakozó gyűlést rendezett a kötelező katonai szolgálat ellen.

Együttműködés jött létre a cserkészek és leventék között. Budapestről jelentik: (MOT) Vitéz Farkas Ferenc országos főkeresztés hétfőn a sajtótájékoztatón bejelentette a cserkészek együttműködését a leventeintézménnyel. Az eddigi egyesületi vezetőség helyébe ismét felállítják az országos nagytanácsot.

ÚJ HÁBORUS NYEREMÉNYKÖT-VÉNYEKET BOCSÁTANAK KI OLASZORSZÁGBAN. Rómából jelentik (MTI) Az olasz kormány új, nyereményekkel egybekötött kincstári jegyeket bocsát ki a háborus költségek fedezésére. A 100 lírás kötvényeket 97.5 lírás árfolyamon bocsátják ki és 5%-kal kamatoznak.

Kávéházakban és vendéglőkben kéri a „MAGYAR LAPOK”-at.

KÉT HÓNAPI FOGHÁZRA EMELTE FEL A KURIA GRUBER LAJOS BÜNTETÉSÉT. A Magyar Országos Tudósító jelenti: A törvényszék annakidején 3 heti fogháza ítélt Gruber Lajos volt országgyűlési képviselőt igazgatás vétsége miatt, mert az Andrássy-uti nyilas székház előtt intézkedő rendőrszolgálatot sértette. Az ügy hétfőn került végső fokozatra a Kuria elé. A Kuria az igazgatás vétsége mellett hatóság elleni erőszak vétsége miatt is bűnösnek minősítette Grubert és ezért büntetését jogerősen 3 hétről 2 hónapi fogháza emelte fel.

Vallásos délután az evangélikusoknál. A soproni evangélikus teológusok dr. Kis Jenő tanáruk vezetése alatt most, szerdán a Csaky-u. evangélikus templomban 6 órakor összejövetelt tartanak. Az egyház elnöksége kéri a híveket, hogy minél nagyobb számban vegyenek azon részt, azáltal is kimutatván az érdeklődést a jövő igehirdetői iránt. Az estély után a Nőegylet teán látja szívesen a soproni vendégeket. Az önkéntes perselyadkozás a teológusok utiköltségére szolgál.

Férfiruhákat használhatok, legjobban aron vehet, eladhat

MOLNÁR

használatra üzletben Bémer-tér 1 (udvarban). Hívásra házhöz jövök.

EGY HÓNAPPAL ELŐBB FEJEZIK BE A TANÉVET A BUDAPESTI ISKOLÁKBAN. Budapestről jelentik: Hír szerint a budapesti állami és felekezeti iskolákban a tanévet ez évben már egy hónappal előbb fejezik be a szokottnál, hogy az iskola épületeiben elvégezhesék a szükséges tatarozást és egyéb munkálatokat. Lehetséges, hogy a vizsgákat június vége helyett már május hó 25-én megtartják és május végéig befejezik az érettségi vizsgákat is, úgy hogy a tanévet június előtt bekezesztik.

Törökországban bevezetik a nyári időszámítást. Ankarából jelentik (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Mint az ankarai rádió mondja, Törökországban április 1-én bevezetik a nyári időszámítást.

LEAHY TENGERNAGY A FRANCIA ÁLLAMPÖNÉL. Vichyből jelentik: (MTI) Az OFI jelenti: Leahy tengeri, az Egyesült Államok vichyi nagykövete kihallgatáson jelent meg Petain tábornagnál.

MÉG EZ ÉV TAVASZÁN MAGANKEZBE KERÜLNEK AZ ELKOMMUNIZÁLT UKRAJNAI FÖLDEK. Bernből jelentik: (MTI) Az OFI jelenti: Ukrajnában a megvalósulás útján halad az a terv, amely szerint a kollektív rendszerből a magántulajdon rendszerre fog kialakulni. Még ez év tavaszán a magánosok kezébe kerülnek az elkommunizált földek.

CAVALLERO TÁBORNOK VISZSAÉRKEZETT RÓMÁBA. Rómából jelentik: (MTI) Cavallero nadsereg tábornok, az olasz nagyvezérkar főnöke magyarországi látogatásáról hétfőn délelőtt visszaérkezett az olasz fővárosba. Fogadására megjelent a pályaudvaron Máriaassy Zoltán követi vezetésével a követség tisztviselői, valamint az olasz tábornoki kar több tagja és a külügyminiszter képviselője.

Korona Filmszínházban
 Bette Davis csodálatos alakítása
A vén leány Miriam Hopkins, George Brent.

Elfogtak egy kerékpártolvajt. Nagyváradi. Saját tud. A rendőrszem igazgatásra szólított fel egy lámpa nélkül kerékpározó egyént. Az igazolás során kiderült, hogy az illetőt Pakurka Gyulának hívják, kerékpárja pedig lopott. Kihallgatása után átkísérték az ügyész-kerékpárt Mezey János örvendi lakostól laptá. Kitűnt az is, hogy a kerékpártolvaj többszörösen büntetett egyén. Kihallgatása után átkísérték az ügyész fogházába.

2566 AMERIKAI KATONA HALT MEG A PEARL-HARBOURI TÁMADÁS SORÁN. Washingtonból jelentik (Bud. Tud.): Most közzétett adatok szerint a december 7-iki Pearl Harbour ellen intézett támadásban 2566 amerikai katona vesztette életét.

HOLNAP KEZDIK MEG A PÁPEN ELLENI MERÉNYLET TÁRGYALÁSÁT. Ankarai beavatott körök szerint a Pápen elleni merénylet bűnperének tárgyalását szerdán kezdik meg.

Elutazott Nagyváradról a város költségvetésének felülvizsgálására kiküldött bizottság. Nagyváradi. Saját tud. A miniszterközi bizottság, amely Sass Elemér miniszteri osztályfőnök vezetésével Nagyváradon több napon át vizsgálta felül a város 1942. évi költségvetését, ma délben befejezte munkáját. A költségvetésen, mint értesülünk, csekély módosításokat eszközöltek. A miniszteri kiküldöttek délelőtt Hlatky Endre főispán és Soós István polgármester kíséretében meglátogatták a külsőségi telepeket, majd elutaztak Kolozsvárra.

Ismét német-francia megegyezéstől félnek Londonban

Stockholmi jelentés szerint az angol és amerikai sajtóban nagy megdöbbenést keltettek azok a hírek, amelyek a francia-német együttműködés kilátásairól számolnak be. A londoni Times ellenintézkedéseket követel arra az esetre, ha Laval belépne a francia kormányba és ha a kormány székhelyét Párizsba helyeznék át. A New York Times Anglia és Amerika szempontjából végzetesnek tartaná a francia-német együttműködést. Felveti a kérdést, nem kellene-e megszakítani a diplomáciai viszonyt a francia kormányval?

Jó tudni...

- ... hogy a kopaszság a fehér fajnál körülbelül 10-szer olyan gyakori, mint a negereknél?
- ... hogy a legújabb megállapítások szerint a bölcsességfogak jelentkezősége elmaradása mind gyakoribb jelenség lett? Az európaiak 10 százalékánál már csak 23 fogat kap.
- ... hogy természetes beszéd alkalmával a férfihang rezgésszáma másodpercenként 90-100, a női hangé pedig 460 körül mozog? Erős felindulásban ez a szám a férfiaknál 1800-ig, a nőknél 3600-ig szökhet fel.
- ... hogy a gyémánt 3 milliméter mélységben való átvágáshoz 24 munkaóra van szükség?
- ... hogy a legfinomabb fonat alumíniumból lehet előállítani? Ennek a fonatnak átmérője a milliméter 400-ad részét teszi csak ki és 30.000 kilométer alumíniumfonal súlya a félkilót sem éri el.
- ... hogy a madarak közül a délamerikai Ondokban élő kondor tud a legmagasabbra felszállni? A repülés született művésze 7000 méter magasságból néhány perc alatt leér a földre.
- ... hogy a jól kitenyészett postagalambok egy nap alatt 800 kilométert is meg tudnak tenni?
- ... hogy a mintegy 20.000 madárfajta közül 12.000 az éneklőmadarak közé tartozik?
- ... hogy a rovarok eddig több gazdasági értéket és emberéletet pusztítottak el, mint minden háború és földrengés együttvéve?

Fontos rendeletek a Hivatalos Lapban

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Hivatalos Lap keddi száma közli a vagyonválság búza árát áprilisra megállapító, a fizetési pénznemek pengő értékre való átszámításáról és a pamutfonalak forgalombahozatalának váltásáról szóló rendeleteket.

Anyagi támogatást kapnak a Favorit cigógyár hadbavonult munkásai

(Saját tud.) A Hivatásszervezetbe tömörült Favorit munkásainak kérésére az igazgatóság a hadbavonult munkások családtagjai részére az államsegély ötven százalékának megfelelő anyagi támogatást juttat.

Mi újság a piacon?

(Saját tud.) Bár a tavaszi időjárás beköszöntött, a hetipiacon egyáltalán nem volt jelentősebb forgalom. Zöldségfélékben azért némi javulás mutatkozott s az erősebb felhozatalból arra lehet következtetni, hogy rövidesen lényeges javulás fog beállni.

Legmagasabb piaci árak az alábbiak szerint következtek:

Gyümölcsfélék: (Közepes felhozatal)
1 kgr alma 1.—2.80, 1 kgr narancs 1.60—2.40, 1 drb citrom 0.16—0.20, 1 kgr füge 4.—4.60, 1 kgr dióbél 8.—pengő.

Zöldségfélék: (Erős felhozatal)
1 kgr burgonya 0.18, 1 kgr szárazbab 0.64—0.82, 1 kgr répa 0.26—0.30, 1 kgr borsó 0.80—1.06, 1 kgr hagyma 0.26—0.32, 1 kgr cékla 0.20, 1 drb vörös káposzta 0.14—0.20, 1 drb olasz 0.10—0.16, 1 kgr petrezselyem 0.36—0.50, 1 drb karalábé 0.08—0.14, 1 drb zeller 0.10—0.14, 1 drb retek 0.02—0.06, 1 kgr spenót 3.—4.—, 1 drb torma 0.10—0.24 pengő.

Élőállatok: (Közepes felhozatal)
1 drb szarvasm. vágó 1.—1.20, 1 drb fejős tehén 300.—900.—, 1 drb szopós borjú 1.40.—, 1 drb kismalac 18.—25.—, 1 drb igásló 150.—600.—, 1 drb parádéslo 600.—800.— pengő.

Tejtermékek: (Közepes felhozatal)
1 liter tej 0.32, 1 kgr vaj 4.90—5.90, 1 kgr juhturó 2.80—3.20, 1 kgr tehénturó 1.10, 1 kgr tejfel 1.40, 1 kgr sajt 1.90—2.— pengő.

Kenyér:
1 kgr egységes 0.46 pengő.

Haljélek: (Közepes felhozatal)
1 kgr sulyu ponty 1.80—2.50, 1 kgr-on felül 2.50—3.20, 1 kgr hal apró 1.40—1.80 pengő.

Szárnyasok: (Közepes felhozatal)
I. o. csirke 2.60, II. o. csirke 2.60, III. o. csirke 2.60, hizott liba 3.—, sovány liba 2.10, pulyka 2.10, hizott ruca 2.50, sovány ruca 2.10, 1 drb tojás 0.16—0.17, kgr 3.36 pengő.

Fa árak: (Gyenge felhozatal)
I. kocsis I. o. fa 40.—, II. o. 35.—, III. o. 30.— pengő.

Húsárak:
1 kgr marhahús 2.66, 1 kgr növénydekmarha 2.70, 1 kgr bivalyhús 2.50, 1 kgr zsir 3.30, 1 kgr tepertő 3.30 pengő.

SPORT

A pályaválasztási jog feltétlen érvényesítése mellett foglal állást az MLSz

(MTI). A MLSz a vasárnapi Ferencváros—NAC mérkőzéssel kapcsolatban az alábbi határozatot hozta: A szövetség országos elnöksége kénytelen volt a nagyváradi pályákat letiltani és határozatilag kimondani, hogy NB I bajnoki, díjas vagy barátságos mérkőzéseket nagyváradi pályán nem engedélyez, amíg az ottani pályák közül legalább az egyiket a város, vagy a NAC kellekép rendbe nem hozatja. A szövetség hozzájárult, hogy a NAC egész kivételesen a Ferencváros elleni mérkőzést Budapesten rendezze

valamelyik pályán. Kivételt egyedül a Ferencváros Üllőiúti sporttelepe képezett. A szövetség ugyanis ahhoz semmi körülmények között nem járulhat hozzá, hogy a NAC pályaválasztási jogát a Ferencvárosra ruházza. Ezt az álláspontját a szövetség a jövőben sem hajlandó megváltoztatni. Az NB sportszerűségének és a sporttisztesség egyik alapfeltételét, mint eddig is, a jövőben is, a pályaválasztási jog feltétlen érvényesülésében látják.

Uj kerékpárok **JAKAB** műszerésznél és javítások olcsón Kossuth-u. 5 Tel. 23-30

Nagyváradon rendezik az idén az első városkörüli kerékpárversenyt

A NAC kerékpáros szakosztálya idén gazdag műsort bonyolít le. Április 2-án országos kiírású tehetségkutató viadalt rendez 40, 30 és 20 km-es távon. Május havában pályaválasztási viadalt bonyolít le, amelyre meghívja a főváros betonlovagjait is. Ugyanebben a hónapban írja ki az első magyar városkörüli versenyt. Ennek útvonatát Nagyvárad legforgalmasabb utcái adják.

Ez a torna is országos kiírású lesz, de az sem lehetetlen, hogy néhány külföldi ágyú is megjelenjen a rajtnál. Május hónapban 100 km-es, 50 km-es és 40 km-es távon országúti kerületi versenyt is rendez. Június havában kerületi leventeversenyt bonyolít le. Az idény látralevő részének műsorát a NAC még nem állította össze, de szó van a

Kolozsvár—Nagyvárad távverseny

nyelbeütéséről, aztán egyesületi csapatverseny lebonyolításáról, hegyi versenyről stb., stb. is.

Heti labdarugó műsor

Hétközben

WMFC—Szeged, megismétlődő bajnoki mérkőzés.

Húsvétvasárnap

Üllői-út: Budapest—Vidék.

Budapesti csapatok szereplése vidéken: Újpest Pápán, WMFC és Kispest Kaposvárott, Gamma Pécsen, stb.

Húsvéthétlő

Torino: Olasz U.—Magyar U. Vezető: Fink.

Budapesti csapatok szereplése vidéken: Ferencváros Nagyváradon, WMFC és Kispest Kaposvárott, Gamma Pécsen, stb.

RÁDIÓ

CSÜTÖRTÖK, APRILIS 2.
Budapest I.

6.40 Ébresztő. Torna.
7.00 Hírek. Közlemények. Reggeli zene
10.00 Hírek.
10.15 Sthymmel Miklós szalonzenekara
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
11.20 Árták és dalok.
11.40 Móricz Pál elbeszélései.
12.00 Fohász. Himnusz.
12.10 Rendőrszenekar.
12.40 Hírek.
13.20 Időjelzés, vízállásjelentés.
13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
14.00 Kiss Lajos cigányzenekara muzsikál.
14.30 Hírek.
14.45 Műsorismertetés.
15.00 Árfolyámhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
15.20 Weidinger Ede szalonzenekara.
16.00 Dercsányi Dezső dr előadása.
16.10 Ruszin hallgatóinknak.
16.45 Időjelzés, hírek.
17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.15 Rácz Elek cimbalmozik.
17.35 A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági félélője.
18.00 Egyházi zene.
18.25 Divéky Adorján dr előadása.
18.40 Szimfonikus zenekar.
19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
19.20 Papp Simon bányauji főtaná.

csos előadása.
19.35 Rádiózenekar.
20.10 Krisztus legendák.
20.45 Közvetítés az Opraházból.
21.40 Hírek.
22.10 Amszterdami Concertgebouw zenekar.
23.00 Hírek német, olasz, angol, francia és finn nyelven.
23.25 Szimfonikus zenekar.
24.00 Hírek.
00.15 Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
Budapest II.
16.10 Szórakoztató zene.
18.00 Gyorsirótanfolyam.
18.30 Az Operaház előadásának közvetítése.
20.00 Hírek.
20.10 Ujézőversenyeredmények.
20.30 Koczás Gyula dr egy. magántanár megemlékezése Morséről.
21.55 Cseri-Clauser Mihály dr előadása.

Zakar András
Tihamér püspök élete
ahogyan kortársai látták
Ara ízve 4, kötve 5 Pengő.
Királyi Magyar Egyetemi Nyomda kiadása.
Kapható könyvosztályunknál.

Nagyvárad

thi. város utcaelnevezéseivel megjelent térkép ára:
tekete nyomással 1.60 P
színes nyomással 2.—

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 14 fillér, Alláskeresőknél 25 százalék engedmény

Lakás

Kétszobás, modern lakást keresek május 1-ről. Cim a kiadóban. 153

Adás-vétel

Jövedelmező ház 18.500-ért eladó, 15.500-ért átvehető. Timár-u. 1. 214

Golgota-u. 3. szám alatti ház és több telek jutányos áron eladók. Érdeklődni dr Dobay irodában, Szaniszló-u. 4. 201

Jó karban levő használt varrogépet keresek. Cimeket kiadóba. 204

Faplan vattát ócskát, használtat veszek. Platt, Szigligeti-u. 5.

Nagyvárad város térképe kapható a Magyar Lapok kiadóhivatalánál (Szilágyi Dezső-u. 5. sz.) Fekete nyomással ára 1.60, színes nyomással ára 2 pengő.

MAGYAR SZEMLE könyvek kedvezményes áron eladók. Cim a kiadóban. 993

HUSVÉTI ajándéku vásárolja meg Bangha-Ijjas: Keresztény egyháztörténet nyolckötetes munkáját. Megszerezhető: fűzve és kötve a Magyar Lapok kiadóhivatalánál. 99

Teljes magyar-latin Misszale vászonkötésben, vörösmetszéssel, valamint egész bőrkötésben, aranymetszéssel kaphatók a Magyar Lapok kiadóhivatalánál.

Külföldi

Harmilcötezer pengő, öskeresztény tőkét, biztos üzletbe befektetnek. Felvilágosítást nyújtanak dr Dobay és Könyves ügyvédek, Szaniszló-u. 4. 212

Rendkívül érdekes könyvre hívjuk fel olvasóink figyelmét: Marjay Frigyes: Keresztes hadjárat 1941. c. művére. Megrendelhető: a Magyar Lapok kiadóhivatalánál. 121

ALLAST keres, hirdessen a Magyar Lapokban.

Allást keres

FIATAL LEANY délelőtti irodai állást keres. Kévs gyors- és gépirással is rendelkezik. Cimet a kiadóba kér.

Idősebb asszony házimunkát vállalna kóstért és ruháért Veres Róza Fecske-u. 22

Allást nyee

Gépirónó azonnalra alkalmazást nyer. Kézírásos ajánlatok lapunk kiadóhivatalába kéretnek. 213

KIADÓTULAJDONOS:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelősszerkesztő: reálós kiadó:
Dr. Paál Árpád Dr. Scheffler Ferenc
Szent László-nyomda Rt igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.